

**MAGYAR TEÁTRUMI TÁRSASÁG
KÖZHASZNÚ EGYESÜLET**

**Közhasznúsági jelentés
a 2022-es évről**

BUDAPEST
2023.

Tartalom

I. A KÖZHASZNÚSÁGI KRITÉRIUMOK TELJESÜLÉSE	3
II. A SZERVEZET 2022-ES KÖZHASZNÚ TEVÉKENYSÉGE	4
A.) ALAPVETŐ MŰKÖDÉSI FELTÉTELEK.....	4
B.) AZ ŐSZI_TÉLI ENERGIÁVÁLSÁG KEZELÉSE	5
ÁGAZATI TALÁLKOZÓK ÉS MUNKACSOPORTOK.....	5
B.) SZAKMAI TEVÉKENYSÉGEK	7
1. JÁSZAI MARI SZÍNÉSZHÁZ.....	7
2. SZÍNHÁZAT VEGYENEK! KONFERENCIA.....	7
3. VERSNEKED FORGATÁSOK.....	8
4. ZENTAI MAGYAR KULTURÁLIS KÖZPONT	8
5. MAGYAR TEÁTRUM DÍJ	9
C.) SZAKMAI RENDEZVÉNYEK, FESZTIVÁL ESEMÉNYEK.....	10
1. VII. PAJTASZÍNHÁZI SZEMLE	10
2. TEÁTRUM, NEKED! FESZTIVÁL, ZENTA.....	10
3. TUSVÁNYOS	11

I. A KÖZHASZNÚSÁGI KRITÉRIUMOK TELJESÜLÉSE

A Magyar Teátrumi Társaság Közhasznú Egyesület közhasznú jogállását alátámasztja, hogy a szervezet számára mind megfelelő erőforrás, mind megfelelő társadalmi támogatottság áll rendelkezésére.

Az előző két lezárt üzleti évben

- ✓ az átlagos éves bevétel meghaladta az egymillió forintot,
- ✓ a két év átlagában pedig a közhasznú tevékenység érdekében felmerült költségek, ráfordítások elérték az összes ráfordítás felét.

A számszerű adatokat a 2021. és 2022. évi mérleg tartalmazza.

A Magyar Teátrumi Társaság 2008-as megalakulása óta egyre bővülő tevékenységi körben, mára pedig a legnagyobb hazai **előadó-művészeti szakmai-érdekvédelmi szervezet**ként kötelezte el magát a magyar színjátszás hagyományainak ápolása, a magyar nyelven játszó színházak partneri együttműködésének segítése és az érdemi, karakteres színházművészeti érdekképviselet mellett. Az egyesület célja, hogy országos működési területen, az állam és az önkormányzatok által fenntartott, továbbá a más modellek szerint működtetett színházak összefogását elősegítse. Alapfeladatának tekinti a magyar színházi kultúra ápolását, fenntartását és terjesztését, a színházlátogatás népszerűsítését.

A **2022-es évben** több szempontból is nehéz helyzetbe kerülő kulturális intézmények még érezhették a **koronavírus-járvány lecsengett hullámainak negatív hatását**, ugyanakkor meg kellett birkóznuk az **energiaválság következményeivel** is.

A Magyar Teátrumi Társaság alaptevékenységei mellett **a sok szempontból krízishelyzetbe került előadó-művészeti intézmények működését, fennmaradását, nehézségeik megoldását is segítette:**

- A Társaság ágazati munkacsoportok felállítását kezdeményezte a kultúráért felelős helyettes államtitkársággal partnerségben, megszervezte ezek operatív működését, és a titkárság vállalta a kapcsolattartó szerepét az államtitkárság és a munkacsoportok között.
- Igyekeztünk feltérképezni a legégetőbb ágazati problémákat, terjeszteni a jó megoldásokat, összekapcsolni az adott helyzetben releváns segítséget adó piaci szereplőket és az intézményeket.
- A fenti tevékenységeinket ágazati körben végeztük, vagyis nem korlátoztuk a tagságunkra, hanem valamennyi hazai minősített előadó-művészeti intézménnyel és a szférában tevékenykedő más érdekképviseleti, szakmai szervezetekkel is felvettük a kapcsolatot és együtt dolgoztunk.

- Több ágazati találkozót szerveztünk, ahol a helyzetelemzés és tájékoztatás mellett szorgalmaztuk az ágazati szereplők egymás közötti konstruktív párbeszédét is (2022. szeptember 19., 2022. november 16.).

II. A SZERVEZET 2022-ES KÖZHASZNÚ TEVÉKENYSÉGE

A.) ALAPVETŐ MŰKÖDÉSI FELTÉTELEK

Elnökségünk 2022-ben **hét személyes vagy online módon megtartott elnökségi ülésen** az alábbi napirendi pontokat, ügyeket tárgyalta:

2022. május 9.

- A 2021-es pénzügyi beszámoló és közhasznúsági jelentés elfogadása
- A 2022-es költségvetés elfogadása
- A 2022/1. közgyűlés tervezése
- Jászai Mari Színház
- Karinthy Színház

2022. május 20.

- Tagfelvételi kérelmek
- Karinthy Színház
- A Dunaszerdahelyre tervezett színházvásárlás

2022. szeptember 8.

- Jászai Mari Színház
- Színészek és színházi dolgozók nyugdíjhelyzete
- A dunaszerdahelyi támogatási keret felhasználása
- 2023-as állami díj jelölések

2022. október 5.

- Ágazati munkacsoportok
- Az NMI átképzési anyagának lehetséges kiterjesztése az előadó-művészeti szférában

2022. október 27.

- Táncpedagógusok Országos Szövetségének támogatása
- Pécsi Bóbita Színház tagfelvételi kérelme
- Karinthy Színház meghívása a következő elnökségi ülésre
- Jászai Színház működésével kapcsolatos kérdések
- A Társaság operatív működésével kapcsolatos észrevételek

2022. november 29.

- Magyar Teátrumi Társaság díjak
- Teátrum-Inn projekt
- Jászai Mari Színház
- Kabóca Bábszínház tagsági kérelem
- Az MTT kérelmeinek állása:
 - Jászai Mari Színház
 - Dunaszerdahelyi támogatás felhasználásának módosítása
- Ukrán művészek megsegítése
- Teátrum Neked Fesztivál, Zenta

2022. december 7.

- Döntéshozatal a 2022-es Magyar Teátrum Színházszakmai Díjakról
- Döntéshozatal a 2022-es Magyar Teátrum Nemzetiségi Különdíjról
- Döntéshozatal a 2022-es Magyar Teátrum Életműdíjakról
- A díjátadó gála tervezése

A Magyar Teátrumi Társaság rendes **tavaszi közgyűlését** 2022. május 30-án az Eiffel Műhelyházban tartottuk, az alábbi napirendi pontok szerint:

1. napirendi pont: A 2021. évi beszámoló és a 2022-es terv elfogadása
2. napirendi pont: Tagfelvételi kérelmek
3. napirendi pont: Egyebek

A közgyűlésen a szervezet **három új tagot avatott, taglétszáma így 82-re bővült** a az Országos Diákszínházszövetség Egyesület és a Magyar Versmondók Egyesülete került be, a független színházak sorába pedig a Forrás Néptáncgyűttes Független Színház nyert felvételt.

A Magyar Teátrumi Társaság a Mozaik Művészegyesülettel és a MANK – Magyar Alkotóművészeti Nonprofit Kft.-vel együttműködve 2022-ben is **lebonyolította a Kaszás Attila-díj szavazását**. Idén a rangos elismerést **Harsányi Attila, a Miskolci Nemzeti Színház művésze** kapta.

B.) AZ ŐSZI_TÉLI ENERGIÁVÁLSÁG KEZELÉSE

ÁGAZATI TALÁLKOZÓK ÉS MUNKACSOPORTOK

2022. szeptember 19-én helyzetelemző, problémafeltáró ágazati találkozót kezdeményeztünk a hazai regisztrált előadó-művészeti szervezetek, szakmai szervezetek és érdekvédelmi szervezetek meghívásával. A találkozón közel 150 fő jelent meg a hazai előadó-művészeti intézmények és szervezetek képviselőiben. A találkozón Pataki András kultúráért felelős helyettes államtitkár úr tájékoztatása után a jelenlévők megfogalmazták a **legégetőbb ágazati problémákat, a legfontosabb közös célokat, és**

kezdeményezték **öt munkacsoport létrejöttét** a Magyar Teátrumi Társaság hathatós közreműködésével:

1. Gazdasági munkacsoport
2. Fejlesztési-energetikai munkacsoport
3. Foglalkoztatási munkacsoport
4. Operatív munkacsoport
5. Társadalmi kapcsolatok – mecenatúra munkacsoport

A Déryné Program vezetője, Kis Domonkos Márk tájékoztatást adott **az intézményekben hatékonyan alkalmazható energetikai alternatívákról**, Szabó László, a Társaság titkára pedig ismertette az előzetesen összeállított és kiküldött **helyzetfelmérő kérdőív** válaszaiból született adatokat.

Szeptember közepe és november közepe között a felállított munkacsoportok mindegyike kidolgozta a speciális tématerületekre vonatkozó javaslatait, meglátásait, amelyeket Pataki András helyettes államtitkár úrral is megismertettek, egyeztettek. Az egyeztetések érintették többek között az alábbi témákat:

- a 2023-as évi bérfejlesztés;
- munkahelymegtartás az ágazatban;
- hatékony energetikai megoldások, lehetséges közös energetikai beszerzések;
- az energiaválság hatása a színházi évad optimális időzítésére;
- napelemek telepítési lehetősége műemlékvédelmi épületekre – ennek jogi szabályozása;
- költségmegtakarítási kisokos;
- az előadó-művészeti törvény átdolgozása, a munka törvénykönyvének lehetséges módosításai az ágazati optimalizálás érdekében;
- egy előadó-művészeti nyugdíjrendszer lehetséges kidolgozása;
- szemléletformálás a hosszú távon kiépülő, stabil mecenatúra érdekében;
- a kultúrátámogatás lehetséges adózási kompenzációja.

A **második ágazati találkozón, 2022. november 16-án**, amelynek ismét a Nemzeti Színház adott otthont, a munkacsoportok addigi tevékenységének megismertetésére és a megkezdett párbeszéd folytatására került sor. Nagy érdeklődés mutatkozott a tanácskozás iránt, több mint 150 fő vett részt rajta, ezzel teljesen megtöltve a Nemzeti Színház Gobbi Hilda termét.

Az eseményen mind az öt munkacsoport lehetőséget kapott, hogy 30 perces előadások kereteiben bemutassák addigi munkájukat, ismertették a szakterületükön megmutatkozó problémaköröket és az azokra adott, általuk kidolgozott megoldási javaslatokat.

1. Gazdasági munkacsoport:
 - megnövekedett energiaköltségek
 - inflációs terhek és kieső jegybevételek miatti
 - többletforrás szükségessége
 - kötelező legkisebb munkabér és szakmunkás bérminimum emelésének többletterhe

2. Operatív munkacsoport:
 - energiaárak elszabadulása
 - növekvő inflációs hatás
3. Fejlesztési-energetikai munkacsoport:
 - energiatudatossági felmérés, korszerűsítés
 - EKR és ESCO rendszer
 - energetikai kompenzáció
 - alternatív rendszerek használata
4. Társadalmi kapcsolatok munkacsoport:
 - mecenatúra
 - hosszú távú anyagi ösztönzés szükségessége
5. Foglalkoztatási munkacsoport:
 - munkahelyvédelmi javaslattervezet kidolgozása
 - EKHO kapcsán felmerülő kérdések
 - előadóművészi státusz alanyainak definiálása és nyugdíj dilemma

B.) SZAKMAI TEVÉKENYSÉGEK

1. JÁSZAI MARI SZÍNÉSZHÁZ

2021-ben támogató szakmai partnerként kapcsolódtunk be az OMSZI által működtetett Jászai Mari Színház életébe. A 2022-es év őszén a színház működtetésében is felléptek azok a problémák, amelyekkel ekkor a kulturális intézmények zömének számolnia kellett. Az OMSZI-val és a bérlőkkel együttműködve kialakult a ház **energiacsökkentési terve**, ugyanakkor Társaságunk minden követ megmozgatott, hogy **a megnövekedett rezsiköltségek kompenzálására új támogatási forrásokat** találjunk.

A házban **9 lakóegységet béreltek** a piaci ár alatt az **előadó-művészeti szféra képviselői**, **5 lakóegységet pedig a Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színház** hazánkban tartózkodó **társulatának ajánlottunk fel** ingyenesen. A ház a társulat **alkotóműhelyeként** is funkcionált.

2. SZÍNHÁZAT VEGYENEK! KONFERENCIA

Ebben az évben ismét megrendezhettük **szakmai konferenciánkat és workshopunkat a színházi marketing szakma számára.** *Átváltások(k) – a kulturális fogyasztási szokások változása a világjárvány hatására* címmel a MOZAIK Országos Színházi Találkozó szakmai programjaként, május 26-án tartottuk meg az egész napos, ingyenes szakmai képzést a hazai színházak marketinges, közönség szervező, sajtós kollégáinak.

A részletes program:

10.15-10.35 Tájékoztató járvány után - Mádi Zoltán, a Vígszínház gazdasági igazgatója

10.50-11.10 Harc a végeken – közönségszervezők, sajtósok vs. üres székek - Miklós Eszter, a Csokonai Színház kommunikációs és marketing vezetője és a Győri Nemzeti Színház kommunikációs vezetője

11.25-11.45 Megváltozott nézői igények pandémián innen és túl - Sárközi Szabina, az eSzínház kommunikációs és szakmai vezetője

13.00-13.20 A közönség aktivizálása és az új közönség bevonása a közösségi média terébe (organikus tartalom, hirdetések, új platformok a járvány után) - Klausz Melinda, közösségi média specialista

13.35-14.35 Kerekasztal beszélgetés - Résztvevők: Gáspár András (MOZAIK Országos Színházi Találkozó), Kancsár Orsolya (Szegedi Pincészház), Miklós Eszter (Csokonai Színház), Szabó Ágnes (Gózon Gyula Kamaraszínház), Szűcs Gábor (MOZAIK Országos Színházi Találkozó)

A beszélgetést vezette: Szabó László, a Magyar Teátrumi Társaság titkára

A konferenciát marketing, kommunikációs workshop követte.

3. VERSNEKED FORGATÁSOK

2022 szeptemberétől **további 100 versfilm elkészítésével** folytatódott a Kulturális és Innovációs Minisztérium Oktatási Államtitkárságával közös versneked.hu projekt. Az új versfilmek bekerültek a NAT-joz kapcsolódó **digitális tananyag rendszerbe**, és a nagyközönség számára nyilvános **versneked.hu** oldalon is elérhetőek lesznek.

4. ZENTAI MAGYAR KULTURÁLIS KÖZPONT

A Dunaszerdahelyre szánt magyar színházhoz kapcsolódó ingatlanvásárlás piaci feltételeinek megvalósulása után a Társaság felmérte annak lehetőségét, hogy **milyen más területeken erősíthetnénk a határon túli magyar nyelvű kulturális és társadalmi tevékenységeket**, hol érdemes a helyi kezdeményezések felkarolásával erősíteni a **határon túli magyar közösség kulturális szolgálatát** és az anyaországi kapcsolatokat. A cél egy olyan **magyar nyelvű kulturális központ** létrehozása, amely a helyi politikai érdekektől függetlenül, hosszú távon szolgálhatja a **vajdasági magyar** anyanyelvű közösséget. A Híd Alapítvány szervezésében induló projekt támogatását a Társaság a legmesszebbmenőkig támogatandónak ítélte meg, ezért – már a kivitelezési tervek ismeretében – módosítási kérelmet adtunk be a megítélt ingatlanvásárlási összeg átcsoportosítására. Kérelmünket a Minisztérium jóváhagyta.

5. MAGYAR TEÁTRUM DÍJ

A 2010-ben alapított **Magyar Teátrum Díj** a **színházi háttérszakmákat és azok legkiválóbb művelőit** kívánja megbecsülni, erkölcsi és anyagi értelemben egyaránt, öt szakmai díj és évente legfeljebb három különdíj odaítélésével. A nettó 1000 eurós díjjal járó elismerést a zsűri döntése alapján megkaphatja bármely színházi háttérszakma művelője, aki munkájával, személyiségével és a magyar színházművészet iránti elkötelezettségével rászolgált arra. A 2022-es évben abba a különleges helyzetbe kerültünk, hogy a Magyar Teátrum Életműdíj megemelt támogatásából 2 db Életműdíjat oszthattunk ki.

A 2022-es év díjazottjai:

Színházszakmai díjak:

Major Attila, a Karinthy Színház produkciós vezetője
Eötvös Nándor, a Nemzeti Cirkuszművészeti Központ sáormestere
Boldizsár Zsolt, a Nyíregyházi Móricz Zsigmond Színház szcenikai vezetője
Kenyeri Orsolya, a Thália Színház öltöztető-tár vezetője
Szelba István, a Gödöllői Művészetek Háza műszaki vezetője, ügyelője

Nemzetiségi különdíj:

Gyorgyev Bránimír, a Magyarországi Szerb Színház művészeti titkára

Magyar Teátrum Életműdíj:

Török Jolán művészeti szaktanácsadó, a Honvéd Együttes jelöltje
Katona Imre rendező, a Magyar Teátrumi Társaság elnökségének jelöltje

2022. decemberében, több intézményben megtartott téli üzemszünet előtt, a Budapesti Operettszínházban rendeztük meg az ünnepélyes díjátadó gálát.

C.) SZAKMAI RENDEZVÉNYEK, FESZTIVÁL ESEMÉNYEK

1. VII. PAJTASZÍNHÁZI SZEMLE

2022. január 29-én és 30-án a Nemzeti Színház Gobbi Hilda Színpadán és a Kaszás Attila Teremben összesen 19 amatőr színtársulat részvételével valósult meg a **VII. Pajtaszínházi Szemle**. Egy évvel korábban az akkor hatályos intézkedések miatt nem léphettek fel a társulatok, így most a még 2020-ban megalakult csoportok fellépéseit is láthatták a nézők.

A Nemzeti Művelődési Intézet a Magyar Teátrumi Társasággal együttműködve 2015-ben indította el a Pajtaszínház programot, amatőr színjátszó körök indítását kezdeményezve és szakmailag támogatva olyan településeken, amelyeken a projekt indulásáig nem volt ilyen tevékenység. A vártnál is eredményesebb első év tapasztalatai alapján a program a színházi évadokhoz igazodva újabb és újabb települések bevonásával folytatódott. A színjátszó csoportok minden évben január végén, a magyar kultúra napja előtt is tisztelegve, a Nemzeti Színház stúdiószínpadain mutathatták be munkájukat, a program során született előadásait.

2. TEÁTRUM, NEKED! FESZTIVÁL, ZENTA

A vajdasági magyar közönség számára 2022-ben hatodik alkalommal rendeztük meg a **Teátrum Neked! Fesztivált** a Zentai Magyar Kamaraszínházban. **Április 21. és 24. között** gyerekelőadásokkal, zenés produkcióval, táncelőadással várták a színházszerető nagyjérdeműt.

A színes program csütörtök délelőtt a **Zentai Magyar Kamaraszínház Tündér Míra** című előadásával nyílt meg, sok-sok humorral, zenével, tánccal. Este 19 órától a **Karinthy Színház** és a **Budapest Playhouse** közös produkcióját láthatta a közönség. A pénteki napon a **Duna Művészegyüttes** tánccal és zenével mesélte el a gyerekeknek **Hamupipőke** történetét. Este **Bakos-Kiss Gábor** állt színpadra, lebilincselő **Frank Sinatra**-estjével. Szombaton este **Teljes lényeddel** címmel **Gubás Gabi**t láthatta a

közönség, aki **Polcz Elaine** alakját idézte meg a színpadon. Vasárnap este, a fesztivál záró előadásaként a házigazda mutatta be **Yasmina Reza Művészet** című darabját.

3. TUSVÁNYOS

Az erdélyi magyar közönség számára 2022-ben tizedik alkalommal állítottuk fel a **Bálványosi Szabadegyetem és Diáktábor** programjához kapcsolódva a kulturális programokat kínáló **Magyar Teátrum színházi sátrat**.

A részletes program:

2022. július 19. kedd

15:00 - 19:00 Tanulj cirkuszt!
15:00 Közönségtalálkozó: Tankcsapda
16:00 Közönségtalálkozó: Transylvanium

2022. július 20. szerda

10:00 - 12:00 Teátrumi Mocorgó Játsszóház
13:00 - 14:30 Magyar Teátrum Filmklub: MEMOIR – MPEE 25
15:00 – 19:00 Tanulj cirkuszt!
16:00 Közönségtalálkozó: Kowalsky meg a Vega
17:00 Közönségtalálkozó: Margaret Island
19:00 Magyar Teátrum Színpad: FRANKIE, a király és a kárhozott – *Bakos-Kiss Gábor estje*

2022. július 21. csütörtök

10:00 – 12:00 Teátrumi Mocorgó Játsszóház
15:00-19:00 Tanulj cirkuszt!
14:00-15:00 Szakmai beszélgetés: OKTATÁS ÉS MŰVÉSZET – TANÍTHATÓ-E AZ ALKOTÓ ÉS AZ ALKOTÁS SZABADSÁGA?
15:30 Közönségtalálkozó: Bagossy Brothers Company
17:00 Közönségtalálkozó: Aurovoir.
19:00-20:00 Magyar Teátrum Színpad
ITTHON VAGYUNK! – Találkozás a Magyar Nemzeti Táncgyűttes táncosaival

2022. július 22., péntek

10:00-12:00 Teátrumi Mocorgó Játsszóház

14:00-15:00 Szakmai beszélgetés: NEMZETI EMLÉKEZET A SZÍNPADOKON -
MAGYAR HŐSÖK, MAGYAR TÖRTÉNETEK

15:00-19:00 Tanulj cirkuszt!

16.00 Közönségtalálkozó: Blahalouisiana

17.00 Közönségtalálkozó: 4S Street

19:00 - 20:00 Magyar Teátrum Színpad: EGYENSÚLYBAN ÖNMAGUNKKAL ÉS A
VILÁGGAL - *A Fővárosi Nagycirkusz produkciója*

2022. július 23, szombat

16:00 Közönségtalálkozó: Honeybeast

19:00 - 20:00 Magyar Teátrum Színpad: SZABÓ MAGDA: AGYIGÓ – EGY NŐ SORSA A XX.
SZÁZADBAN - *A Gózon Gyula Kamaraszínház előadása*

